

80 см. е само 4°C . Торфът може да погълне шест пжти повече вода, отколкото самъ тежи, сиречъ 100 гр. торфъ може да задържи 600 гр. вода. Сжщо и планинската почва задържа много вода — 100 гр. почва задържа 150 — 200 гр. вода.

За да разберемъ, какво става на Витоша, трѣбва да си спомнимъ за нѣкои свойства на газообразнитѣ тѣла.

Въздухътъ, като газообразно тѣло, може да поглъща въ себе си водни пари. Отъ топлината той се разширява и колкото топлината е по-висока, толкова повече водна пари поглъща. Но когато изстива, излишната водна пара се отдѣля въ видъ на капчици — образува се мъгла, облаци, а следъ това вали и дъждъ. Водната пара отъ изстудяване се сгжстява на водни капчици. Тя, обаче, се превръща въ вода и когато се сгжстява безъ да се изстудява.

Водната пара, като всѣко газообразно тѣло, навлиза въ шупливитѣ тѣла и тамъ сжщо така се сгжстява на вода.

Като знаемъ тѣзи свойства на газообразнитѣ тѣла, лесно можемъ да си обяснимъ отъ где иде излишната вода на Витоша. Въ въздуха всѣкога се намира водна пара и често въ ясно и топло време има повече, отколкото въ облачно време. Въздухътъ прониква въ шупливата планинска почва и особено въ торфа. Тамъ топлината е много по-ниска. Въздухътъ се охлаждава и освобождава погълнатата отъ него водна пара. Последната като водни капчици се попива отъ почвата. Но и безъ да има такава голѣма разлика въ топлината на повърхността на почвата и вътре въ нея, пакъ, като се сгжсти въздухътъ въ шупливата почва, ще освободи водна пара отъ себе си. По такъвъ начинъ на Витоша се получаватъ много милиони кб. м. вода вънъ отъ годишния валежъ.

И така отъ свойствата на въздуха да се сгжстява въ шупливитѣ тѣла и водната пара да се превръща въ вода отъ сгжстяването и изстудяването се получава ново количество вода въ почвата.

Има и други причини, но най-важната причина Витоша да има толкова много изворна вода е тая, че тя е покрита съ торфища и прѣхкава планинска почва.

Но само на Витоша ли е това възможно? Разбира се, че на Витоша става силно сгжстяване на водната пара, ала сжщото явление се случва всѣкжде, дето има услвия за него.

Сгжстяването на воднитѣ пари въ почвата дава влага въ нивитѣ на ония земеделци, които се грижатъ за правилното обработване на земята и затова получаватъ всѣкога добра жътва.

(Статията продължава въ кн. IV).